

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések és nyilttéri közleményeket jutányos árkért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő és kiadó:

id. SZILBER JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árkért vesz fel a kiadóhivatal.

1903—1904.

Nyitott, teleirt könyv a mult; csukott, üres a jövő. Olvashatjuk a mult történetét, de mit sem tudunk a jövőről.

A világtörténelemben évszázadok, sőt évezredekéről szoktunk szólni; de szűkebb térre szorul látkörünk, ha egy helyi történelmet teszünk vizsgálódásunk tárgyává. Ez már nem is annyira történet, mint inkább mult. És itt már egy év, sőt annak hányada is számot tevő tevő időmennyiség.

Nevetséges munkát végeznénk, ha ős történelemmel foglalkoznánk e helyen. De viszont mulasztást követnénk el, ha újév reggelén nem szólnánk helyi multunkról. Csak egy évet ragadunk ki a multból. Azt, melyet alig pár órája sirattuk el. És vajjon volt-e okunk a siránkozásra? Mutat-e fel az elmúlt év annyi örömet, annyi előrehaladást, annyi kedves emléket, amennyit a jövő esztendő nem lesz képes megvalósítani? Nem találunk ilyen lapot 1903. év teleirt könyvében.

Tapasztalatokban gazdagodtunk. Az anyagi téren szegényebbek lettünk. És vajjon melyik ér többet? Mindketőnek felette áll az erkölcsi fejlődés. De e téren nem értünk el rekordot az

elmúlt évben. Ez csak a kezdet éve volt. A jövő van hivatva megvalósítani azt. Nem virágozik még a szivekben az emberszeretet. Nem szűnt még meg a kenyéririgység ocsmány harcza. Nem szeretjük még felebarátunkat, mint önmagunkat. Nem diadalmaskodik még az igazság!

Pedig mindennek el kell jönni. „És jönni fog, ha jönni kell egy jobb kor...” Sokan nem értik ma még ezeket az eszméket. Akik pedig értik, nem akarják megérteni. Csak innen magyarázható a közmondás, hogy: szólj igazat betörök a fejed. Sajnos, hogy minderre nem ért még meg a lakosság. Sajnos, hogy az állszenteskedés politikáját üzi még a kézi munkások osztálya is. És bűn, hogy az arra hivatottak, nem az igazság, hanem a hazugság szolgálatában állnak még ma is!

De bátraké a győzelem. Egy bünnel mételyezett társadalom kigyógyítása egy év alatt nem valószínű meg. A mig a mi társadalmunk a tiszta jellem, a becsület, az emberszeretet és főleg az igazság útján fog haladni, ahhoz évek kellenek.

Tizenötödik éve küzd a „Tiszavidék” az igazságért. Vész és viharral

szembe szállt. Becsülettel állta ki a harcztot. Ereje nem gyöngült. Aczélosodott. És hívőinek száma napról-napra nő. Ez ad nekünk erőt az újév reggelén is a harcshoz. Mert a mi végzetünk a küzdés. Küzdünk az élet nehézségeivel. Küzdünk a bűn ellen, a hazugság ellen. És mindaddig fogunk küzdeni, amig ki nem vívtuk az igazság diadalát. Ehhez kérjük a nagy közönség támogatását. Ha ezt is megtagadnák tőlünk még akkor sem csüggedünk. Folytatjuk a harcztot utolsó lehetetünkig, mert többet ér egy becsületlen életnél a becsületes halál.

Csongrád lakossága sokkal igazságosabb ma már, sem hogy e küzdelemben elhagyna bennünket. Ma már rálépett a helyes utra. Az újabb nemzedék kezdi megutálni a vénnek bűneit. De eljön még az idő, midőn a gyermek fogja becsületre tanítani az apát. Ebben az irányban indult mozgalom az elmúlt esztendőben és hisszük, hogy ezt az újév fogja befejezni.

Ezek az eszmék hassák át szívünket. Tanuljunk először szeretni, hogy később igazságosan tudjunk ítélni. Aki ezt vallotta a multban, nem siránkozik eltűntén, mert megtette mindazt, amelynél jobbat a jövőben sem lehet.

A TISZAVIDÉK EREDETI TARTALMA.

A tökéletes ember. (*

A kegyelmes ur ruganyos léptekkel haladt le a szőnyeggel borított lépcsőn. Két frakkos rendező tiszteletteljesen kísérte. Az egyenruhás szolgák a lépcső aljain lázas sietséggel nyitották ki az üvegajtót. Tátoy Gábor pedig kegyesen intett a fiatal embereknek, a kik mélyen meghajoltak előtte s úgy maradtak, a mig csek el nem tűnt a kapu alatt. A prémes bundába burkolt kocsis alig tudta megtartani a két tüzes félvért mialatt a borotvált képű inas laugrott a bakról, hogy kinyissa az üvegeshintó ajtáját.

A redout nagy tarméből lehallatszott a katonabanda pompás, ütemes játéka. Egy Strauss-féle keringőt játszottak. A két rendező hármásával szedte a lépcsőket fölfelé. Csak a nagyterem ajtájában vetek lélegzetet.

Az egyik a szőke pofaszakállas, a ki monoklit viselt, odaszólt társának;

— Ez aztán karriér. Negyvenöt évvel kegyelmes ur. A mellett előkelő neve, nagy vagyona; egy imádandó szép leánya és...

— És mindene fölött özvegy ember — vágott szavába a másik, egy fekete bajszos, vékony legény. — Első párti az országban, egészséges, szép magyar. Nam látszik töb-

nek harminczöt évesnél. Micsoda házasságot tudnék kötni a helyében! Ujjé! és csetentett a nyelvvel.

— Meghiszem, — A szőke meggyőződéssel bólintott fejével, Aztán elvegyültek a tánczó párok közé.

A kegyelmes ur ezalatt a kocsiban rágyujtott egy finom havannára s a sarokba dőlve, elgondolkozott, mig a gumikerekű kocsis nesztelenül gördült tova az aszfalton. Néha nagyot szippantott, s a szivar tüzénél látható lett férfias szép arcza. Két ember haladt el a kocsi mellett s az egyik megösmerte a bennülőt. Meglőktekte társát:

— Tátoy Gábor. a tökéletes ember.

A másik bólintott rá,

A kegyelmes ur meghallotta a megjegyzést és elmosolyodott. Isten őrizze, hogy valaki látta volna ezt a meglegedett mosolyt, Tökéletességének rovására ment volna. Még holmi kicsinyes hiúságot süttöttek volna ki rá az ellenzéki lapok. Pedig eddig még azok sem tudtak hibát fölfedezni benne. Az egyik kománypárti újság meg, a mai vezércikkében: A tökéletes ember címmel, vele foglalkozott. A legujongóbb magasztalással irt arról a tüneményes államférfiúról, a ki puritán jelleme, csodálatos lángesze, vas erélye és óriási tekintélye révén, ily rövid idő alatt, európai hírnévre tett szert. Uralkodók tüntették ki barátságukkal és rendjelekkel. Tátoy Gábor azonban mindezt úgy fogadta, mint a legtermészetesebb dol-

got a világon. Az előkelő nyugalom és higgadság, mely annyira imponál a tömegnek, őt soha sem hagyta el. Higgadt, komoly és magába zárkózott volt teljes életében.

A kocsi megállt a palota előtt, Még korai volt az idő. A bazilika nagy harangja fél tizenkettőt ütött, mikor a kegyelmes ur benyitott a kis szalonba, a hol hárman voltak. Leánya: Margit, egy édes, szép szőke hajadon. Sugár növésű és okos szép szemekkel. Az angol miss. Egy bizonytalan koru, módnélkül illedelmes hölgy a ködös Albionból, és Csorbaky Jenő, egy nap óta Margit vőlegénye. Erőteljes, barna ifju, szép fekete bajszszal, a kinek nagy vagyona, kifogástalan neve van és a ki soha életében dolondságot nem csinált. Csak harmincz éves. de már miniszteri titkár, és lesz még több is.

— Édes apám! olyan boldog vagyok Sugta Margit az apja fülébe és megölelte két karjával a fejét. Tátoy homlokon csókolt a leányát, aztán kezét szorított az ifjuval.

A kegyelmes ur rajongásig imádta Margitot. El volt hiresztelve róia, hogy ez az egyetlen gyengéje van a tökéletes embernek. A leánya. Az apai boldogság és büszkeség csak úgy dagasztották kebelét, a mint elnézte ezt a bájos gyermeket, a ki piruló arczzal ült vőlegénye mellett. Az ifju halcan beszélt hozzá. Margit áhitattal hallgatta, mialatt lassan keverte theáját.

(Folyt. köv.)

A legkiválóbb tanár ok és orvosoktól, mint hathatós szer:

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánltaik.

Emeli az étvágyat és a testsulyt, eltávolítja a köhögést és köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.- kor-ért kapható. — Figyeljük, hogy minden üveg alantli czéggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Ha pedig jót tett, azt folytathatja tovább is.

Gyujtsen világot az új esztendő pirkadó hajnala a sötét lelkekben!

Hiszen a multtal mit sem vesztettünk. Miként a világot Isten nem egy ezredév népének alkotta, éppen úgy egy ország, egy kis falu sem egyesek élettartamára alapított. Ez a város nem kizárólag a mienk. Már nagyapáink is szülőföldjüknek mondották és számot tartanak rá még unokáink is. Mint a multban, úgy most is nemcsak a jelenért kell dolgoznunk, hanem tekintenünk kell a jövőt. Mert nincs nagyobb vigasztalás, minthogy a mi szenvedéseinket kárpótolni fogja gyermekeink boldogsága...

Adj a Isten, hogy úgy legyen!

Leleplezés.

Dobpergés hallatszott új esztendő első napján. Szokatlan volt. Figyelmesen hallgattuk a hirdetés minden szavát, amely tudatta a lakossággal hogy az estére hirdetett színelőadás, mint „vallás háborító“ az előjáróság által betiltatik.

Mielőtt a rögtöni felháborodás leírására áttérnénk, az igazság érdekében szükségesnek tartjuk az előzmények feltárását:

Gárdonyi Géza „Karácsonyi álom“ című színművének előadása kizárólag a Dr. Hollósy István fixideája volt. A műkedvelők közül kezdetben senki sem tette ez akaratot magáévá, sőt egyeseknek Hollósyval kellemetlen incidensük is volt épen e miatt. Az ügy a műkedvelő és daloskör közgyűlése elé lett vite. A komolyan gondolkodó tagok kifejtették itt aggályukat, De Hollósy mit sem engedett akaratából. Végeredményében megszavazta a közgyűlés a darab előadását és a választmány az összes kiadások fedezésére 160 korona költséget utalt ki.

Kevés az előadás előtt híre ment, hogy a plebániái hivatal kifogásokat tett a darab előadása iránt. De Hollósy elnémitotta az ez irányban kérdezősködőket azzal, hogy ő a Plebános urral már mindent rendbe hozott. Ilyen hangulat mellett folyt le a Karácsony második napi előadás. Ezután a szereplő tagok mit sem sejtve, egyik választmányi gyűlésen kimondották a darab megismétlését annyival inkább, mert az engedélyezett 160 korona helyett az előadás több mint 400 koronába került. Jövedelem tehát csak a második előadásból volt remélhető. És újév reggelén ezer plakáton volt olvasható a szinlap, melyen az esteli előadásra meghívatik a lakosság. Délután pedig hangzott a dobpergés és az a hirdetés, melyet előbb ismertettünk.

Leirhatatlan volt azért az elkeseredés. Mindenki a valót akarta tudni, miért is egy küldöttség ment parochiára, hogy a felvilágosítást kérjen a merényletért. És milyen nagy volt a csalódásuk amikor megtudták a valót. Porupszky József pápai kamarás plebános ugyanis felvilágosította őket a következő helyzetről:

Amikor híre ment a „Karácsonyi álom“ előadásának, tömeges érkeztek hozzá a szemrehányó levelek a hívóktól, hogy ők az utolsókra is képesek, ha meg nem akadályozza az olyan színelőadást, melyben a hit történelme gunyképen van a komédiában beszöve. A plebános ur ezt csupán a köznépi tudatlanságának tudta be, mindamellett magához hivatta Hollósy drt és kérte, hogy álljon el szándékától és vegye le a műsorról a darabot, minek ellenében ő az összes kiadását megtéríti a körnek. Hollósy erre nem volt hajlandó, hanem hosszas fejtegetés után kötelező ígéretet tett, hogy a színmű csak mint bethlehemi játék, a plebános változtatásaival, kihagyásaival és nem élő, hanem vetített képekben lesz bemutatva a közönségnek. (Erről senkinek nem volt tudomása.) Ezek után Porupszky plebános megnyugodott és megnyugtatta a kétkedve remegő, egyébként tulbuzgó vallásos hívőket is.

Jött az előadás. De bizony azon sem változtatás nem történt, sem nem vetített, hanem élőkép volt. Kifogást azonban senki sem tett. Ezután kelt a hír ismét szárnyra, hogy újból előadhatja Hollósy a darabot. Ekkor már fenyegetéssel illették a plebánost, hogy ha be nem szünteti az előadást, hát így lesz, meg úgy lesz. Kérő levelet küldött erre a kör elnökéhez Sövényházy Antalhoz a plebános, hogy ha jó indulatát továbbra is birni óhajtja az egyesület, úgy vegye le a darabot a műsorról. Sövényházy elnök ennek kapcsán szintén kérő levelet intézett Hollósyhoz, hogy ne tartsa meg az előadást. De Hollósy a helyett, hogy e leveleket a délutáni választmányának, mely a darab megismétlésében határozni volt hivatva, megmutatta volna, senkinek egy szót sem szőtt, sőt elhitette a szereplőkkel, hogy az előbbi zugolódók maguk fogják kérni a plebánost, hogy ne kifogásolja, sőt támogassa a darab előadását.

Ilyen körülmények hatása alatt és a való elhallgatása miatt, félrevezetésből folyólag lett a darab megismétlése elhatározva. Eddig tehát minden felelősség Dr. Hollósy Istvánt terhel. Hogy a plebános ezek után a darab betiltásához milyen segédkezelést nyújtott az reánk nem tartozik.

De ezután jön a java. meghallgattuk Dr. Hollósy Istvánt is, aki így nyilatkozott: Ő az utóbbi időben a vakbuzgó vénaszonyok handa-bandáival nem sokat törődött. A szindarab a budapesti „Nemzeti színház“nál ma is műsoron van, vállaltalan tehát nem lehet, sőt maguk az eddigi ellenharcosok is elismerték annak fenkölt vallásos érzéstől áthatott magasztos tartalmát. Ez bátorította arra, hogy Csongrád község előjáróságától az előadás helyéül a község háza nagy tanácsstermet elkérte. Az előjáróság készséggel engedte át a termet, hol a szinpad nagy kiadással építettet fel. Ezután rendőrhatalósági engedélyt kért a főszolgabíróságtól, melyre nézve a következő végzést kapta a kör:

„A Csongrádi járás főszolgabírójától. 346/1903. R. H. sz. A „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ kérelme az 1904. évi január hó 1-én tartandó előadásához rendőrhatalósági engedély kiadása iránt. Végzés. A bejelentést tudomásul veszem és az 1904. évi január hó 1-én tartandó előadáshoz fent nevezett részére a rendőrhatalósági engedélyt ezzel megadom. Csongrád, 1903. december 31-én. Tasnády s. k. főszolgabíró.“

Zavartalanok vélték tehát az előadás lefolyását és így nem számolhat el tetteiért másként, minthogy rendkívüli közgyűlés hívassék egybe, a mely hivatala lesz a jogtalan erőszak ellen jogorvoslatot keresni.

Mi nem tesszük magunkévá ezt az ügyet, de szegyeteljesnek tartanánk elhallgatni azt a merényletet, a mit az előjáróság a darab betiltásával elkövetett. A jogtiporlás végett felhívjuk első sorban Gárdonyi Gézá, mint e remek alkotásus zímű szerzőjét a sikra szállásra. A műkedvelő és daloskörnek pedig hisszük, hogy lesz annyi sütni valója, hogy egy tekintélyes összeg erejéig be fogja perelni a község t. előjáróságát.

Végül kérjük a szereplőket, hogy erőltetsi bátorságot merítsenek e vakmerőségből és minden tehetségüket a mérlegbe vetve mutassák meg Szentesen január 6-án, hogy igenis méltatlanok arra az ész nélküli meghurcolásra, amit ezek a fejtelten lábak rajtuk elkövettek. Szentesen a színház rendelkezésükre áll, Az érdeklődés óriási. A város pedig tárt karokkal várja az alföld legelső közművelődési bajnokait!

UJDONSÁGOK.

— **Boldog újévet** kívánunk munkatársainknak és tisztelt olvasó közönségünknek!

— **Nem kell a hegyközség.** Rokonszenveztünk a hegyközség megalakításával. Örömmel támogattuk az eszmét. Tanulmányoztuk annak módzatait. De nem tévesztettük szem elől, hogy azt csak a népakarat valósíthatja meg. Kezdetben ilyen alapon indult meg a mozgalom. És ha tovább úgy halad, már célnál volnánk. Olyan egyének próbálkoz-

tak azonban a zavarosba halászni, akiket bizony a nép, ha meg is tűr, de nem szeret. A mozgalom élére hivatalos személyek állottak. Ez veres posztó volt a szölső gazdáknak. Mert hiába, a csongrádi gazda község a nagy hangu ígéreteknél nem ad hitelt. És az igazat megvallva, ezek után nekünk is elment a kedvünk az alapítás nehéz munkájától. Így történt, hogy amidőn a főszolgabíróság az elmúlt vasárnapra egybehívta a szölsőgazdákat, hogy az értekezlet egyharmad része mondja ki a hegyközség megalakítását minek megtörténte után a másik kétharmadára kötelező lett volna a belépés; a hivatalos előterjesztés után, egyhangulag kimondották a jeltvontak, hogy nem mennek bele a hegyközség megalakításába, hanem maradjon minden a régi állapotában, kiki úgy értékesítse szőlő és borkészletét amint azt legjobb tudomása és meggyőződése szerint teheti.

— **Eljegyzés.** Kaszanitzky István vendéglős eljegyezte Forgó G. György kedves leányát -- Juliskát.

— **Műkedvelői színelőadás.** Hosszu vadás után Karácsony második napján megtartotta a „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ első színelőadását. Mint jeleztük, színtre került az alkalommal Gárdonyi Géza „Karácsonyi Álom“ című 3 felvonásos nagy hatású színműve. Az előadás lefolyásáról elismeréssel emlékezünk meg. Nem mintha szebbet sohasem láttunk volna, hanem mert méltányolni tudjuk azt az odaadást és fáradságot, melylyel a szereplő tagok a sikert elérni akarták. Ami pedig városunk műpártoló közönségét illeti, arról elmondhatjuk, hogy becsülettel tett eleget kötelességének. Bebizonyult ez alkalommal, hogy van Csongrádnak lelkes színház közönsége, csak akarat kell a nagy czélok eléréséhez segédkezelést nyújtani. Zsufolásig mgntelt, sőt kicsinek bizonyult a „Kaszinó“ nagy terme, ötvenen felül tehető azok száma kik helyhiánya miatt kénytelenek voltak lemondani abbéli szándékukról, hogy megnézzék a fényes előadást. Csak minél sürűbben gyönyörködjünk a műkedvelők kedves játékában, Mert ez nemcsak a lelket nemesíti, hanem összeolvasztja szétszaggatott társadalmi életünket is.

— **Elnapolt vadászat.** Nagyszabású hajtóvadászatra készült szerdán a helybeli vadásztársaság. Hivatalos volt a vármegye több előkelősége. Cikatriczis alispán is részese akart lenni a kellemes sportnak, mi végett szerdán már vendégment tisztelhetjük városunkban. De a Tiszánál nem mehetett tovább a társaság, mert a szétbontott hajóhíd mással pótolható nem volt, mi által a nagyrétben tervezett vadászat színhelyére lehetlenné vált a kirándulás. Visszafordult a kedélyes társaság és az alispán ur is a jobb jövő reményében hajtattott Szentesre.

— **Elszámolás.** A „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ által 1903 évi december hó 26-án rendezett színelőadásról a következőkben számolunk el: Bevétel volt elárúsított jegyekért 435 korona 20 fillér. felülfizetésekből beflyt 13 korona 40 fillér és így az összes bevétel kitesz 448 korona 60 fillért. Ezzel szemben a december 29-én megtartott választmányi gyűlés kiutalt 402 korona 06 fillér kladást. Van ezenkívül benyújtatlan számla is, miért a tiszta jövedelem, avagy deficit meg nem állapítható. — Felülfizettek: Bozó Mihály ur 5 kort; Tasnády Imre ur 4 kor.; Cseuz Imre ur 2 kort; Gyánti István, N. N. urak 1-1 kort; Pintér Zsigmon ur 40 fillért. Fogadják a felülfizetők kegyes adományaiért a kör hálás köszönetét. — Az elnökség,

— **Meghívás.** A „Csongrádi műkedvelő és daloskör“ ma délután 4 órakor a szokott helyen rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezuton is meghívja — az elnökséa,

— **Terjedő szocialismus.** Amióta Mezői Vilmos betette a lábát Csongrádba, napról napra nagyobb arányokat ölt a szocialismus terjedése. Az egykori „Hegytábor“ java részét ott látjuk a veres lobogó alatt. A munkások önképző köre összejöveleteket rendez. A tagok ezenkívül szür alatt kapacitálják a kissebb kereskedőket és iparosokat, kogy ha

biztos megélhetésüket biztosítani akarják, lépjenek be a szocialisták közé. Ujév első napján táncmulatságot rendezett a munkás kör az „Othon” kávéházban, amelyben a nagyszámban megjelentek különböző szavlatokon mulattak.

— **Szájpadlás nélküli műfogak** feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell nem is lehet. Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. 10 évi jótállás. Barna J. egyedüli specialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében, Budapest, Kerepesi-ut 26. szám. Vidékiek megvárhatják.

— **Férfiak ingyen kapnak gyógyszert** a legújabb találmányu, amely visszaadja az elvesztett erőt. Mindenki aki érte ir, próbacsomagot száz oldalas könyvvel együtt, jól becsomagolva ingyen kap. Ez a legcsodálatosabb csodaszer, amely már ezeket mentett meg, a kik ifjúkori bűnök következtében nembeli betegségben, syphilis és elvet szett férfierőben szenvednek. Ez oknál fogva az intézet rá szánta magát, hogy bárkinek ingyen küld egy csomag gyógyszert felvilágosító könyvvel együtt. Ezzel a háziországgal a betegség odahaza is gyógykezelhető és mindenki, aki ifjúkori bűnök folytán nembeli betegségben, eme gyöngeség vagy pedig chornikus betegségben szenvednek odahaza maguk kezelhetik magukat. Ez a gyógyszer azokra a szervekre hat, amelyeknek az erősödése szükségeltetik és csodálatos eredménnyel gyógyítja a már éveken át tartó betegségeket. Öregek és fiatalok a Städt Medical intézetnek alulirt czimen írhatnak, a honnan a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban is azokat akarja megmenteni, a kik kezeltetés végett nem hagyhatják el otthonukat. A próba szált litmány meggyőződést arról, mily könnyen gyógyítható meg e borzasztó betegség odahaza. Az intézet kivétel nem tesz, bárholnan írhat magyarul az orvosáért, mitiktartás mellett postafordultával egy gyógyszer szállítvány könyvvel mindjárt megküldetik. Irjon még ma. A szállítvány oly szépen van csomagolva, hogy annak tartalmát nem fogja senki sem kitudni. A levelet kölvetkezőképpen kell címezni. Städt Medical Institute, 6920. Elektron Buil-Sing' For-Wayne, Ind. America. Minden levelet frankirozni kell.

NYILTTÉR.

(Erovathban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerk. sem a kiadó.)

MERCUR váltóüzlet
részvénytársaság
BUDAPEST, V., Fürdő-utca 3. szám
vesz és elad

vidéki takarékpénztár- és bankrészvényeket, tőzsdén nem jegyzett papírokat.

és azokra, valamint minden egyéb értékpapír és sorsjegyre igen előnyös előleget folyósít.

Bank- és tőzsdeüggekben szakszerű felvilágosításra ingyen szolgál.

Bankosztály. Sorsjegyszály. Váltóüzlet
A m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárúsítóhelye
Sorsjegyek csekély havi részletfletésre, előnyös sorsjegytársaságok.

Sorsjegybiztosítás: legolcsóbb díjzabás kívánatra bérmentve.

Rövid levélczím: MERCUR Budapest, Fürdő-utca.

Részvénytőke korona 1,000.000.

Hirdetmény.

A csongrád városi takarékpénztár (Öreg takaréék) értesíti a t. közönséget, hogy 1904 évi április hó 1-től kezdődőleg, ugy a helybeli, mint a vidéki betevők régi betétei után is 4 (négy) % os kamat fog számíttatni.

Ezzel kapcsolatosan a kölcsönök kamatlábai leszállítatnak olyként, hogy váltó és jelzálog kölcsönök 6 % os kamat mellett fognak már 1904. január 1-től kezdődőleg folyósíttatni.

Mindkét intézkedés a választmány további határozatáig terjed és így ideiglenes jellegű.

Csongrád városi Takarékpénztár.

!! Uj borbély üzlet !!

Tudatom a tisztelt közönséggel, hogy Gyánti József ur házában (Szarvas-utca) egy a mai kor igényeinek megfelelő

borbély és fodrász üzletet

nyitottam. — Kérem a közönség szives pártfogását.

Tisztelettel

Lekrinczki Ferencz

borbély és fodrász.

Fogak szájpadlás nélkül, és anélkül hogy a gyökerek eltávolítottának, 3 koronától. — Az általam készített és Párisban első díjat nyert fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszéd zavarokat nem okoz és kitűnően rághat vele.

Régi fogsorok átalakíttatnak. Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Grossmann S. fogtechnicai főnök, a Párisi

fogorvosi akad. kiállításán a keresztel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-órától, este 8-ig.

Fogorvosi intézet: Budapest VII. Erzsébet-körut 50. I. emelet. (Royal szállóval szemben.)

Foghuzás érzéstelenítve. Tartós Blombák! Szakorvosi rendelés d. e. 10-12-ig d. u. 5-7-ig.

Vasár és ünnepnapokon is

Mérsékelt árak, Részletfizetésre is.

ELSŐRENDŰ

temetkezési vállalat

más vállalkozás folytán azonnal eladó

Bővebb értesítést készséggel ad e lap

kiadóhivatala.

10-15 koronát kereshetnek naponkint

ügynökök, házalók, állás nélküli kereskedő segédek stb. Urak és hölgyek küldjék be czimeiket Rotkel A. Budapest, VI. Vörösmarty-utca 58.

Köszvény- és reumabetegeknek,

kik ezen betegségektől alaposan szabadulni akarnak, nem ajánlható elége a valódi Vilmos-féle köszvény és reuma elleni vértisztító tea készítője Wilhelm Ferencz gyógyszerész és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és mellbournei kiállításokon a legmagasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Vilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító nál Neankirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugaanak alkalmas fajokat ültettek, azok baven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladátsabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

CZIM:

Érmelléki első szőlőültványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyid.

Sohasem kínálkozik az életben oly ritka alkalom, hogy csekély 2 frt. 96 kr.-ért következő remek áru gyűjteményt kaphatni

12 da ab. 2 frt 96 kr.

1. Nickel horgony-rem zsebóra pontosan járó 3 évi jótállás mellett. 1. Valódi goldin páncélláncz vagy nickel, 3 drb. valódi goldin gyűrű legújabb facon Simmil briliánszal 2 drb. igen finom goldin nyakkendőtt, 2 drb valódi goldin fülbevaló legújabb facon, 1 tok horgonyóra számára. 1 goldin brosch párisi system, 1 goldin, vagy nickel zsuzu a lánczra. Nem tetsző tárgy készséggel kicseréltetnek, vagy ára visszatérítetik, miáltal minden risico ki van zárva. Hasonló hirdetések utánzatok. Miud e 12 remek ékszer a horgony rem. órával együtt 2 frt. 96 kr. A pénz előleges kiűzetés vagy utánvétellel kapható:

Kapellner & Holzer

óra és aranyáru gyári raktár nagybani elárúsítás

KRAKAÓ, Dietel-utca 68 (Austria.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

AZ "ANGOLKIRALY" HZ
BUDAPEST
IV. KÖRUT 16 KÖRUT
KLEIN és SCHWARC
legnagyobb férfi-, fiu- és gyermek ruha — áruház.
Legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. — Képes árjegyzék ingyen —

CS. és KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

FERNOLENDT

czipőfénymáz fekete és sárga czipők minden bőrminőséghez a legjobb fénymáz a világon és **fénycrém** világos czipőkhöz, a legszebb fényt adják és a bőrt **tarlossá** teszik. Elviselt, foltosczipők sárga, vagy barna bőrből a **Lyosin** (diszfénymáz) által, mintha ujakká lennének.

Alapíttatott 1832. Gyári raktár Budapest, V. Lipót-körut 24. Kapható mindenütt.

(Briefadresa Wien III.) für Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife.

Az egész országban s különösen varró iskolákban be van vezetve.

Varrógép szétküldés

BÉCS, VI., Strauss.
Mariahilferstrasse 62.

Előnyösen ismert szétküldés tanítók hivatalnokok és egyesületek tagjainak.

Minden zörgés nélkül varr, s könnyű járatu, egyszerű szerkezetében feltűnően elegans a legutóbbi idők leg-tökéletesebb vívmánya. Ez idő szerint a legelőnyösebb családi gép lebhajtásra, be-zárható fedéllel.

Elektra 5 sz. 41 frt. — 4 heti próba idő és 5 évi írás-beli jótállás biztosítottak.

Azon gépek, melyek a próba időben nem működnek kiváncsolszerűen, saját költségemre visszaküldhetők s készségemmel visszaveszem. Tanítóknak, hivatalnokoknak, nem különben privát személyneknek sok ezer WERTHEIM varrógépet teljes megelégedésre szállítottam, amelyek bármelyike megtekinthető.

Kérjen elismerő leveleket és árjegyzéket!

Wertheim
elektra 2.
sz. 37 frt 50

Millió hölgy használja a FEOLIN-t.

Kérdezze csak házi orvosát, hogy a **Feolin** nem-e a legjobb cosmetikai szer a kéznek, hajnak és fogaknak? A legtisztább arc és a legcsunyább kezek előké, úde finomságot és alakot nyerhetnek **Feolin** használatával. A **Feolin** egy 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arc reddő és ráncai, boratkái (Mitesser) és arcpörse-nések (Wimmerli) stb., a **Feolin** használatával által nyomtalanul eltűnnek. A **Feolin** a legjobb hajtisztító — hajápoló — és hajszépsítő szer, megakadályozza a hajhullást, a megkopaszodást és a fejbetegségektől megóv. A **Feolin** egyben a legtermészetesebb és legjobb fogtisztító szer. Aki a **Feolin**-t állandóan szappan helyett használja, fiatal és szép marad. Kötelezzük magunkat a pénz azonnali visszaadására, ha a **Feolin** használatával nem sikerül. Egy darab ára 1 korona, 3 darab 2 50 korona, 6 darab 4 korona, 12 darab 7 korona. Egy darab utáni porto 20 fillér. 8 darabon feltűli 60 fillér. Utánvét 60 fillérel több. Megrendelhető **FEITH M.** főraktárban: Bécs, VII., Mariahilferstrasse 38.

CREME IDEAL

a legjobb kéz- és arckenőcs, kiváló finom és illatos, elmulaszt mindennemű bőrkiütést, szeplőt, májfoltot, pattanásokat stb. Nem zsiros, nappal is használható, mert nem látszik a bőrön, kitűnően tartja az arcport, azért mulatságok előtt kitűnően alkalmas.

Gyönyörű kiállításban ára 1 korona. — Venus mosdóvíz 1 korona és hozzávaló szappan 80 fillér. — Kapható a főraktárban

VÖRÖS KERESZT
GYÓGYSZERTÁR
TORONTÁLSZÉCSÁNY.
Csongrádon: **WIESNER LAJOS**
gyógyszerész urnál **SZT.-RÓKUS**
gyógyszertár.

Megifjodás és az élet meghosszabbítása

Érhető el a híres dupla Volta-keresztet viselésével. Azoknál, akik a dupla Volta-keresztet állandóan viselik, a vér-és idegrendszer normálisan működik, az érzések megerősödnek, a mi általánosan kellemes érzést okoz, a testi és szellemi erő jobban kifejlődik, úgy, hogy általában egészséges és boldog állapot és ezzel kapcsolatosan az egy is oly rövid emberi élet meghosszabbodása érhető el. A gyöngye embernek nem lehet elég gyakran ismételni, hogy a Volta-keresztet mindig viselje, mert ez megerősíti az idegrendszert, fel-frissíti a vért és az egész világon el van immár ismerve, hogy a következő bajoknál feltűnően hatékony: **exuz és köszvény, idegbaj, ideggyengeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, hypochondria, sápadtság, asztma, görcsök, agyavizelés, bőrbetegség, aranyér, gyomorhaj, influenza, köhögés, sükettség, fülzúgás, fej-és fogfájás stb.**

kritikus időben mindannyiszor viseljenek a Volta-keresztet, mert ez csaknem mindig enyhíti a fájdalmakat a villamos áram begyógyítja a káros élet-közményektől, a melyek már annyi fiatal életnek okozták kárákat a havi bajok kritikus idején.

Darabja csak 4 korona.

Volta-csillagok hasonló áron. Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után várnak és bérmentve.

Uj fűrgeségre és életvidám-ságra,
Uj önbizalomra,
Uj emelkedő tehetségre,
Uj munkabírára,
Uj boldogságra.
Tehetnek ezért a gyöngye ember a villamos segítség-vel. A Dr. Sanden csodálat-óvalak testi telepe által igen könnyű és a mellett tudományszerű módon jut az életadó elem a testbe és a betegnek a későbbi biztos gyógyulást nyújt.

A. Dr. Sanden-féle villamos öv

biztosan gyógyítja: a oszrt, a köszvényt minden tagban, idegességet, álmatlanságot és ét-vegytalanságot, influenzát, és morflumbetegséget, idegbetegséget, hiszterikus nyavalya törést, rápadtságot, szélütést, hátrgerinczajt, görcsöt, szivdobogást, vér-tudulást az agyba, szédülést, hypochondriát, aszmat, fülzúgást, hideg kezeket és lábakat, agyavizelést, bőrbetegséget, bűzös lélegzést, kolikát, fogfájást, női betegséget stb. Ott a hol már minden hiábavaló volt, tessék megkísérlni a

Dr. Sanden-féle villamos övet.

Minden gyöngye férfi, asszony és gyermek viseljen Dr. Sanden-féle villamos övet! Ezer meg ezer meggyőzést bizonyítja a nagy-szerű eredményt, neussak nálunk, de a külföldön is. Ára darabon-ként 10 korona.

Szétküldés csak a pénz előleges beküldése után várnak és bérmentve.

Megbízásokat tessék a következő címre intézni!
Leopold Epstein
Basel (Svájc), Falkenerstrasse 81.
Levelekre Svájcba 25 filléres, levelezőlapokra 10 filléres bélyeggel jár.

Ön kétségbe esik,

mert gyermeke folyton sir. Ön már mindenféle házi szert alkalmazott. Orvosa már nem tud tanácsot adni! Ezen állapotot a pelenka okozza, mert nem eléggé puha, a varrásköz sértik a gyermeket. A számos gyermekorvos és szülész által ajánlott higiénikus pelenka alkalmazása mellett azonban a gyermek mindenkor jól fogja magát érezni. Ezekben sem varrást sem szegélyt nincsen, megakadályozzák a gyermek sebesülését, nem kell sem mangorolni, sem felteríteni és nem drágábbak mint a többiek. Egy darab ára 10 korona. Megrendelések a főszétküldési kelyre intézendők:

M. FEITH, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38.

Egy hold szőlő

(1600 □-öl)

az Urbán-uton eladó.
Bővebb értesítést ad e lap kiadóhivatala.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Szakértőknek, tisztelnek, postá- és rendőrtisztviselőknél, valamint denkinél, kinek jó órára szükség van, szives tudomására hozzuk, hogy mi az eredeti genfi 14kar. arany-plaque reményes órák s a hűtő rendszerű órák antimagnétikus című szerkesztésű órák, leggyakrabban vannak szabályozva kipróbálva és minden órárt három évi jótállást vállalunk. Az órák, melyek három órából, egy rugós órából (Savonette) állnak, pontos és legdivatósabbak és az utjonnan feltalált szolult változtatás arany-goldin ércből készült.

azonkívül egy 14karat. aranylemezzel vannak átvonva, mely oly eredeti hasonlóságúak a valódi arany órákhoz, hogy a szakértők által sem különbözethetők meg egy 800 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha nem veszíti el valódi arany kinczését 10.000 utárendelést követően 3000 dícsérő levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ára egy úri vagy női órának csak 16 kor. várnak és bérmentve. Minden órához egy börtök ingyen. Legdivatosabb és legelőnyösebb arany-plaque órák és hőkgyek részére (nyalancok is) 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő kifogás nélkül visszavetjük, miáltal semmi kockázatot. Szétküldés utánvett vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

Rendelvények intézendők:
Uhren-Versandhaus „Chronos“ Basel I. (Sobweiz)
Levelezőlapra 25 fill., levelezőlapokra 10 filléres bélyeggel intézendők. — Magyar levelezés.

A haj újránövése! Nincs többé kopaszág!

Egy emltőre móttó ezer, mely férfiak, nők és gyermeknek egyaránt gyönyörű haját kölcsönöz. Megakadályozza a hajhullást, meggyógyítja a korpás, varas, pörse-néses fejet és sürülsíti, hosszúra növeszt, valamint nehezű és selymessű teszi a haját. A korán megkezdett fejtésze női küll viszakapja eredeti szinét. A kopasz fejtés a haj, mint a szemöldök és szemöldök újránövését jótálik.

Amerikában „Lovaerin“ nevű állatt egy szert találtak föl, mely tisztán növényekből lesz készíve, nem kell ennek használatát szétküld, mert még a legfinomabb fejtörnek sem ártalmas. Nincs semmi ok arra, hogy órák vagy gyermeknek ritka és csomós hajnövése legyen. Az egészséges hajra, mint védőre, egy telen, mint nyáron szükséges van és egészséges hajnövést előidéző a gyermekek, mint a felnőtté folyton ki vannak téve a megkülönböztetés. Az anya, vagy gyermek betegsége gyakran paralizálja a hajnövést, mikor a természet ezt a hiányt pótolja. De ki kéne tudhatnák ezen csodálatos szer tulajdonságait, akkor, midőn kanyink között ezer és ezer bizonyító levél van, melyek oly egyszerű eredmények, kiknek szavahihetőséghez kétség nem tá.

A bécsi «Medizinisches Chirurgisches Centralblatt» orvos lap 1901. decemb. 27-én megjelent 62. száma egy föltűnést keltő cikket közöl, melyben konkrét esetekben mutatja be dr. Kulszicki bécsi orvosnak a Lovacrinral tett kísérleteit és elért fényes eredményeit. Dr. Kulszicki érdekesztiközleléséből világosan kifűnik, hogy a Lovacrin a legkifűnűbb és megbízhatóbb óvszer kopaszág, hajhullás és korpa ellen. — Nincs mentésű többé a kopas, a hajhullás, a kopaszágnak, mint azt a fönti kép mutatja.

Néhány orvos véleménye:

A „Lovaerin“ itt hat esetben seborrhoe (kopaképződés) offuanyum (hajkihullásnál) kűnő szolgálatot tett s mindig azon leztek, hogy alkalmas eseteknél megint alkalmaztam. Mindenesetre kérek nekem még három üveg Lovacrin küldeni. Dr. Ladislaw Borzohi, orvos, Lemberg. — Az ön által bekűldött „Lovaerin“-nal négy esetben elérti kopaszágnál, illetőleg beteges hajkihullásnál igen kedvező eredményt értem el és szivesen gyakorlatilag mindig ajánlanám. Dr. Keres József, orvos, Budapest. — Fölhívásuk folytán a Lovacrin többször alkalmaztam és igazamódon elismerem, hogy az nagyon kopaképződésnél és hasonló állapotoknál igen jó szolgálatot tett, minek folytán azt tovább ajánlani fogom. Dr. Garner Lajos, orvos, Lébény. — A Lovacrin-nal mostanáig igen meg vagyok elégedve. Első eset, hogy egy hajnövesztő szerhez bizalmam van. Másodszor az antinorrhoeia hatását észleltem és előbb kopasz helyeken kis hajnövést újránövését találtam. Hazámban ajánlani fogom. Dr. Kasimir Bakonyi, orvos, Lemberg. — Ha az eredmény nem változik, a Lovacrin-nal nagyon meg vagyok elégedve. A fejbört enyhén és erőteljesen tisztítja s a mellett a hajnak szaporodása fölsimerkedő. Az én tapasztalatom tapaszaltatom és nagyon örültem a csattanás eredményre. Dr. Ernst Ferencz, orvos, Tamási. — Az ön kívánságának teljesítését teszek és bizonyítom, hogy a Lovacrin nagyon sok esetben (kopaképződés) eseteknél kűnő szolgálatot tett, nevezetesen a kezdő hajkihullásnál. Dr. Korn Gyula, orvos, Kolozsvár. — Lovacrin arra szolgál, hogy időségek személynél a kopaképződés, hajkihullás és kopaszágot akadályozza meg, minden anyagi káros tudnivaló, hogy létezik egy kozmetikum, mely a kis hajnövéstek remek haját eredményez.

Egy nagy üveg Lovacrin ára, több hára eleget 5 korona, 6 üveg 12 korona, 6 üveg 20 korona. Szétküldés utánvett vagy a pénz előleges beküldése mellett az európai székű ártal: **M. Feith, Wien, VII., Mariahilferstrasse 38**